

Medlem av:

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 – Dep.

0030 Oslo

Att.: Lennart Garnes

MOTTATT

30 JUN 2009

Vår dato:
26.06.2009

Vår ref.:
200900332

Deres dato:

Deres ref.:

Høringsuttalelse – forslag til endring i veitrafikkloven - kjøring under påvirkning av andre rusmidler enn alkohol

Vi viser til departementets høringsbrev vedlagt arbeidsgruppens rapport knyttet til ovennevnte med frist for bemerkninger 30.ds.

Temaet innholder et bredt spekter av problemstillinger. Det kan derfor reises spørsmål ved om arbeidsgruppen har vært noe "smalt" sammensatt med én representant fra FHI og de øvrige fra Samferdselsdepartementet og Justisdepartementet/ politiet. For eventuelle fremtidige arbeidsgrupper med tilsvarende temaer foreslår vi at juridisk kompetanse eksempelvis fra en bilorganisasjon som NAF og/eller fra Advokatforeningens forsvarergruppe, inngår.

Generelt

NAF har som kjent trafiksikkerhet som et sentralt arbeidsområde. Selv om norsk politi er blant verdens ledende når det gjelder å avdekke kjøring under påvirkning av andre stoffer enn alkohol, er det hevet over tvil at det kan settes inn ytterligere tiltak for å få bukt med den type kjøring. Undersøkelser og skadestatistikk både fra Norge og andre land viser med all tydelighet at en økt innsats på dette området vil kunne redusere antall drepte og skadde i trafikken. Det faktum at det formodentlig er flere førere som i dag er påvirket av andre stoffer enn det er av alkohol, underbygger dette.

Dette lagt til grunn, støtter NAF langt på vei de tanker og forslag som arbeidsgruppen har kommet frem til. Tiltak og lovgivning må imidlertid også iakta de krav til bevis som vårt rettssystem oppstiller. Vi vil komme tilbake til dette punkt senere i uttalelsen.

Konkrete enkeltheter

Gitt at de bevismessige spørsmål avklares på en tilfredsstillende måte, gir vi vår tilslutning til det foreslåtte "*nulltoleranseprisipp med minstegrenser*". Vi deler

også arbeidsgruppens forslag om å ikke rokke ved dagens rettstilstand hva angår mennesker som har inntatt legemidler, herunder narkotika, som er foreskrevet vedkommende av lege. Basert på erfaringer vi har gjort i vår saksbehandling, bør man muligens også se nærmere på rutinene ved sykehusene/ behandlende leger. Vi har eksempler på kreftpasienter som grunnet diagnosen ofte kan ha nedsatt dømmekraft i relasjon til påvirkning. Disse har vært gitt betydelig mengde morfin på sykehuset uten at noen kontrollerer om vedkommende kom kjørende til sykehuset hvorefter vedkommende setter seg bak rattet etter endt behandling.

Praksis i dag gir politiet tillatelse til å foreta promillekontroller og da uten at det foreligger skjellig grunn til mistanke. Ikke minst ut fra et trafikksikkerhets-synspunkt sier NAF seg enig i at det gis tilsvarende hjemmel når det gjelder avdekking av kjøring under påvirkning av andre rusmidler enn alkohol.

Arbeidsgruppen foreslår innføring av obligatorisk krav om legeattest/ legeundersøking for personer som søker om å få førerkortet tilbake etter å ha tapt førerretten som en følge av kjøring i slik ruspåvirket tilstand som det her er tale om. Denne gruppen personer vil ofte ha et avhengighetsforhold til narkotika og med et betydelig antall residivister blant dem. Etter NAF's oppfatning vil forslaget kunne være et egnet tiltak å få avklart deres helsemessige situasjon før de eventuelt slippes ut i trafikken igjen. Vi deler departementets syn om at det formodentlig vil være tilstrekkelig med en endring av førerkortforskriftene knyttet til dette spørsmål.

Arbeidsgruppen har delt seg i et flertall og et mindretall når det gjelder tap av førerretten. Flertallet foreslår at de som har førerkortet på prøve, skal tape retten for en kortere periode ved påvirkning tilsvarende 0,5 promille eller lavere mens mindretallet foreslår at dette skal gjelde alle.

Selv om vi har forståelse for en del av flertallets synspunkter, deler NAF mindretallets konklusjon men under andre premisser. Mindretallet som består av 2 representanter fra politiet, synes blant annet å ha lagt vekt på at forslaget vil kunne innebære en praktisk forenkling av politiets arbeid. Etter NAF's syn bør dette ha begrenset betydning. Derimot bør det hevdvunde prinsipp om lik reaksjon for samme overtredelse, også legges til grunn ved førerkortreaksjonen.

Målemetoder og rettssikkerhet

Arbeidsgruppen har foretatt en drøftelse av 4 forskjellige målemetoder og samlet seg om "*spyttprøvemethoden*" som den mest egnede. Departementet går ikke nærmere inn på dette i sitt høringsbrev. Som kjent konkluderte det store EU/USA- prosjektet ROSITA II i 2006 med at ingen av de tilgjengelige spytttest-apparatene har en slik kvalitet at de hadde evne til å avdekke alle aktuelle stoff. I likhet med arbeidsgruppen formoder NAF at man før fremleggelse av et regelverk knyttet til temaet, både utarbeider egne forskrifter til de krav som skal stilles til apparatene og at problemstillingen drøftes grundig i Ot. prp.'en som skal ligge til grunn for behandling av hjemmelsgrunnlaget. Vi formoder også at departementet vil ta inn i dette arbeidet de konklusjoner og anbefalinger som vil følge av EU's DRUID- prosjekt når disse foreligger.

Departementet drøfter ikke i høringsbrevet hvorvidt det skal tas blodprøve etter at en spyttprøve eventuelt avdekker påvirkning av andre stoffer enn alkohol. Det fremstår som noe uklart hvilke konklusjoner arbeidsgruppen har trukket på dette punkt. For enkeltstoffer som det kan settes påvirkningsgrenser for, legges til grunn at man kan utlede påvirkningsgraden. Det pekes imidlertid på at kombinasjonsrus utgjør en relativ betydelig del av saksomfanget og at det her vil være nødvendig med blodprøve for å få fastslått påvirkningsgraden. Det fremstår da noe uklart når man under kap. "Økonomiske og administrative konsekvenser" skaper et inntrykk av at man vil oppnå en betydelig besparelse når det gjelder antall blodprøver.

Medlem av arbeidsgruppen, prof. Jørg Mørland, FHI, har nylig uttalt til media at spyttprøven kun vil kunne si om bilfører har vært i kontakt med et gitt stoff men ikke i hvilken grad man er påvirket. For å finne ut dette må det tas en blodprøve som må analyseres.

Med de usikkerhetsmomentene som knyttes til eksisterende apparater, legger NAF til grunn ut fra et rettsikkerhetssynspunkt at spyttapparatet ikke brukes i bevissammenheng men at prosedyren følger prof. Mørland's nevnte uttalelse.

Konklusjon

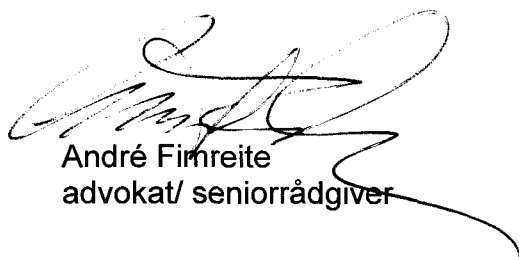
Lagt til grunn at ovennevnte usikkerhetsmomenter avklares, gir NAF sin tilslutning til de fremsatte forslag til lov- og forskriftsendringer.

Avslutningsvis takker vi for at vi ble gitt anledning til å komme med våre synspunkter i sakens anledning.

Med vennlig hilsen
NORGES AUTOMOBIL-FORBUND
Avdeling Rådgivning

Børre Skiaker
Direktør

André Finreite
advokat/ seniorrådgiver